



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

# NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 182/2025-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., Kmeťova 26, Košice, proti postupu Mestského súdu Košice v konaní pod sp. zn. 16C/115/2010 takto

## r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Košice v konaní sp. zn. 16C/115/2010 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Košice súdu **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 16C/115/2010 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie **4 000 eur**, ktoré **je** mu Mestský súd Košice **povinný** vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Košice **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich advokátovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

## O d ô v o d n e n i e :

### I.

#### Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 19. marca 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ požaduje priznanie

finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania. Rovnako žiada, aby ústavný súd prikázal konať mestskému súdu bez zbytočných priet'ahov.

2. Sťažovateľ je žalobcom v konaní o určenie neplatnosti dražby vedenom proti Profesionálna dražobná spoločnosť, s.r.o., a spol. Namieta neprimeranú dĺžku súdneho konania, ktoré trvá viac ako 19 rokov – vec bola po druhýkrát zrušená Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rámci dovolacích procesov a vrátená v prvom prípade mestskému súdu a v druhom prípade odvolaciemu súdu, ktorý zrušil v poradí druhý rozsudok mestského súdu a vrátil vec na ďalšie konanie. Mestský súd o veci ku dňu podania ústavnej sťažnosti nerozhodol.

## **II.**

### **Vyjadrenie mestského a krajského súdu**

3. Mestský súd zbytočné priet'ahy nenamietal. Poukázal na chronológiu inštančných procesov. Uznal, že po podaní žaloby v roku 2005 sa rozhodlo po dva a pol roku a že vec bola opakovane zrušená a vrátená na ďalšie konanie z procesných dôvodov. Žiadal ale zohľadniť, že žalobca postupne rozširoval okruh účastníkov konania až na terajších 174 žalovaných a práve úprava okruhu účastníkov podľa súdu prispela vysokou mierou na namietanom stave konania.

## **III.**

### **Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti**

4. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

5. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

6. Ústavný súd hodnotil celkovú dĺžku konania od podania žaloby 28. novembra 2005 v trvaní takmer dvadsiatich rokov. Pri posudzovaní prvého kritéria – zložitosti veci, dospel ústavný súd k záveru, že spory o neplatnosť dobrovoľnej dražby nepatria medzi nejakú ojedinelú agendu a sú predmetom judikatúry. Ak sa ale vyskytne procesná situácia s vysokým počtom účastníkov konania a ktorý sa navyše v priebehu konania aj mení, spravidla to má vždy dopad na čas vybavenia veci. Ústavný súd preto prihliadol na tento aspekt a považuje vec zo skutkového hľadiska za náročnejšiu.

7. Pokiaľ ide o správanie samotného sťažovateľa, ústavný súd zohľadnil práve už spomínané rozširovanie okruhu účastníkov, ktorí mali byť predmetom procesného záujmu sťažovateľa v rámci vecnej legitímácie už na začiatku sporu.

8. Vo vzťahu k postupu súdu je treba konštatovať, že súdy rozhodli právoplatne, a to opakovane. Je evidentné, že dvojnásobné zrušenie právoplatných rozsudkov v rámci mimoriadneho opravného konania malo dopad z hľadiska požiadavky na včasnú spravodlivosť. Relevanciu má dôvod derogácie a ten je procesný, čo odôvodňuje záver o nesústreďenosti mestského súdu pri vybavovaní vecí. Preto obdobie opravných konaní ústavný súd zohľadnil v neprospech mestského súdu. Zmena zákonného sudcu a s tým spojené procesné konzekvencie najmä pri presúvaní a oboznamovaní väčšieho počtu spisov sú spravidla spojené s ďalším oddialením vybavenia vecí.

9. Vo vzťahu k právam účastníkov konania ale ani právne či skutkovo sebanáročnejší spor nesmie trvať v právnom štáte takú dlhú dobu (I. ÚS 289/2010). V súlade s judikatúrou ústavného súdu (II. ÚS 481/2017) v prípadoch extrémnych prieťahov v konaní dochádza k porušeniu práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov už samotnou dĺžkou súdneho konania, ktorá predlžuje stav právnej neistoty do takej miery, že sa právo na súdnu ochranu stáva iluzórnym, a teda ho ohrozuje vo svojej podstate (III. ÚS 113/07). Ak teda porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy dosiahne takú intenzitu, že to zo strany príslušného všeobecného súdu signalizuje až odmietnutie možnosti domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, možno urobiť záver o tom, že takýmto postupom súdu došlo, resp. dochádza aj k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, o to viac je dôvod na záver o porušení namietaných referenčných noriem zameraných na včasnosť poskytovania spravodlivosti.

10. Trvanie súdneho sporu výrazne vybočilo z rámca požiadavky dosiahnutia právoplatného rozhodnutia vo veci v primeranej lehote. Posudzovaná vec zjavne odôvodňuje, aby ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a doplnil ochranu aj o uloženie príkazu vo veci konať bez zbytočných prieťahov v súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

#### IV.

#### Primerané finančné zadosťučinenie

11. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu namietaného porušenia (III. ÚS 189/2023). O takýto prípad ide aj v preskúmvanej veci. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, predmet posudzovaného konania, povahu a význam dotknutých práv, dĺžku namietaného konania, správanie sťažovateľa, ako aj vlastnú judikatúru týkajúcu sa výšky priznávaného finančného zadosťučinenia (III. ÚS 336/2021, III. ÚS 590/2022, III. ÚS 108/2023). Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie 4 000 eur. Ústavný súd pri určení sumy finančného zadosťučinenia vzhľadom na extrémne dlhú dobu vybavovania vecí tomuto návrhu vyhovel v celom rozsahu.

**V.**  
**Trovy konania**

12. Ústavný súd, vychádzajúc z § 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, priznal podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažovateľovi náhradu trov konania z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2025 (príprava a prevzatie veci, písomné vyhotovenie ústavnej sťažnosti) v hodnote po 371 eur vrátane dvoch režijných paušálov v hodnote po 14,84 eur.

13. Uvedené sumy sa zvyšujú o daň z pridanej hodnoty vo výške 23 %, keďže právny zástupca sťažovateľa je platiteľom tejto dane. Ústavný súd tak v súhrne priznal náhradu trov konania v sume 949,17 eur.

14. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 14. mája 2025**

**Luboš Szigeti**  
**predseda senátu**